

# Sbírka zákonů

## republiky Československé

Částka 21.

Vydána dne 13. května 1953.

Cena Kčs 5.—.

OBSAH:

36. Celní zákon.

**36.****Celní zákon**

ze dne 24. dubna 1953.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

## HLAVA PRVNÍ

## Účel celního zákona.

## § 1.

(1) Plánovaný rozvoj hospodářství, především ochrana a podpora zahraničního obchodu vyžadují, aby oběh zboží ve styku s cizinou byl pod celní kontrolou.

(2) Tento zákon stanoví, které státní orgány plní tyto úkoly a jakým způsobem.

## HLAVA DRUHÁ

## Celní správa a její organizace.

## § 2.

Působnost ve věcech celních vykonává ministerstvo zahraničního obchodu prostřednictvím ústřední celní správy, která je jeho zvláštní složkou, a jí přímo podřízených orgánů.

## § 3.

(1) Ústřední celní správa organizuje a řídí celní správu, vykonává nejvyšší dozor v oboru celnictví a plní další úkoly podle tohoto zákona a podle zvláštních předpisů.

(2) Do působnosti ústřední celní správy patří též dozírat, aby celní orgány dodržovaly i jiné předpisy, k jejichž provádění je třeba součinnosti celní správy.

## § 4.

Ústřední celní správě jsou přímo podřízeny celnice, jejich odbočky a celní hlídky; zřizuje a zrušuje je ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

## § 5.

(1) Celnice, jejich odbočky a hlídky provádějí kontrolu nad oběhem zboží ve styku s cizinou a celní řízení a obstarávají jiné úkoly podle tohoto zákona a podle zvláštních předpisů.

(2) Ústřední celní správa může pověřit celnice, aby rozhodovaly v prvé stolici o některých případech patřících do působnosti ústřední celní správy a naopak může si vyhradit rozhodování o některých případech patřících do působnosti celnice.

## § 6.

(1) Zaměstnanci celní správy jsou povinni při výkonu služby nosit stejnokroj. Podrobnosti stanoví ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

(2) Ministr zahraničního obchodu stanoví v dohodě se zúčastněnými členy vlády, kdy a za jakých podmínek jsou zaměstnanci celní správy povinni, po případě oprávněni nosit služební zbraň.

## § 7.

Celní dohled na dopravu zboží přes státní hranice.

Při celním dohledu na dopravu zboží přes státní hranice a na jeho oběh v území stanoveném podle předpisů o ochraně státních

hranic, jakož i v celním pohraničním pásmu, mohou spolupůsobit též orgány národní bezpečnosti. Podrobnosti, zejména jaká oprávnění a jaké povinnosti přísluší orgánům národní bezpečnosti při plnění těchto úkolů a v kterých úsecích státních hranic tyto orgány spolupůsobí, stanoví ministři zahraničního obchodu a národní bezpečnosti.

### § 8.

#### Součinnost jiných státních orgánů.

Všechny státní orgány jsou povinny poskytovat v mezích své působnosti celní správě účinnou pomoc při provádění tohoto zákona, zvláště při stíhání zboží, které uniklo celní kontrole.

## HLAVA TŘETÍ

### Celní kontrola a celní řízení.

#### § 9.

##### Úvodní ustanovení.

Zboží dovážené, vyvážené a provážené a zboží přepravované přes cizí státní území podléhá omezením podle tohoto zákona, zejména celnímu řízení a celní kontrole.

## DÍL PRVNÍ

### Doprava zboží přes hranice.

#### § 10.

Povinnost dodat zboží a dostavit se k celnici.

(1) Kdo jakýmkoliv způsobem dopravuje zboží z ciziny nebo do ciziny, musí je dodat pohraniční celnici se stanovenými doklady k celnímu řízení.

(2) Cestující osoby, které přestupují hranici, jsou povinny dostavit se k pohraniční celnici a podrobit se celnímu řízení.

(3) Celní správa může povolit výjimky a odchylky.

#### § 11.

##### Celní cesty.

(1) Zboží smí být dopravováno přes hranice jen po celních cestách a ve stanovenou dobu. Celní správa může povolit výjimky.

(2) Celními cestami jsou úseky železničních, silničních a vodních tratí vedoucích od hranic k pohraniční celnici, přístavy v hraničních vodách otevřené pro veřejnou dopravu a při letecké dopravě letové cesty mezi hranicemi a

celním letištěm; celní cesty stanoví ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

(3) Doprava po celní cestě musí být provedena bez průtahu, beze změny nákladu a bez odbočení s celní cesty. Ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády může zavést obdobná omezení i pro dopravu zboží z ciziny a do ciziny prováděnou motorovými vozidly na silnicích navazujících na celní cestu.

(4) Doprava přes hranice podléhá celní kontrole.

#### § 12.

##### Dopravní prostředky.

(1) K dopravě zboží z ciziny a do ciziny smí být používáno jen dopravních prostředků, které nemají nesnadno objevitelných prostorů, jsou zařízeny tak, aby se daly s hlediska celního bezpečně uzavřít, a vyhovují mezinárodním úmluvám.

(2) Ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády stanoví podrobnosti a výjimky. Stejným způsobem může nařídit, že za dopravy po celní cestě smí být zboží v dopravních prostředcích uloženo jen na určitých místech.

## DÍL DRUHÝ

### Celní řízení.

#### Oddíl první.

##### Všeobecná ustanovení.

#### § 13.

##### Hlavní zásady.

(1) Se zbožím dováženým, vyváženým a se zbožím přepravovaným přes cizí státní území může být nakládáno, pokud není jinak stanoveno, až po provedení celního řízení a jen s omezením v tomto řízení uloženým.

(2) Celní řízení provádí celnice na návrh celního účastníka (§ 14), v součinnosti s ním a zásadně na základě prohlídky zboží a dokladů, aby se zjistilo, za jakých podmínek a pro koho může celní správa vzhledem k platným předpisům propustit zboží do navrženého oběhu.

(3) Ministr zahraničního obchodu stanoví v dohodě se zúčastněnými členy vlády, v kterých případech a za jakých podmínek se výjimečně z důležitých důvodů upouští od celní prohlídky.

(4) Celní řízení se provádí zpravidla v místnostech nebo prostorech určených celní správou v dohodě s orgány a podniky veřejné dopravy (celniště). Zboží, které má být podrobena celnímu řízení, musí být zpravidla dodáno celnici na určené místo a smí být odvezeno, až je celnice propustí. Celní správa může povolit výjimky.

#### § 14.

##### Celní účastník.

(1) Celním účastníkem je ten, kdo může se zbožím, které podléhá celnímu řízení, nakládat, ať již je má u sebe, nebo u někoho jiného. V případech, ve kterých nemusí být zboží k celnímu řízení znovu dodáno, je celním účastníkem ten, kdo předloží doklad o provedení celního řízení, kterému bylo zboží posledně podrobeno.

(2) Celní účastník jedná sám nebo prostřednictvím zástupce. Jsou-li pochybnosti, musí zástupce prokázat své oprávnění písemnou plnou mocí.

(3) O tom, koho dopravní podnik užije při dopravě zboží k obstarávání úkolů, s nimiž je celní řízení nutně spojeno, platí, že byl dopravním podnikem k celnímu řízení zmocněn.

#### § 15.

##### Návrh na celní řízení.

(1) Návrh na celní řízení se podává, pokud není jinak stanoveno, až po dodání zboží celnici a ve stanovené lhůtě.

(2) Návrh na celní řízení musí obsahovat všechny údaje potřebné k provedení tohoto řízení a musí být doložen stanovenými doklady.

(3) Celní účastník je oprávněn prohlídkou zboží pod celním dohledem zjistit údaje potřebné pro návrh.

(4) Celní účastník může měnit návrh na celní řízení, dokud se ještě nezačalo s celní prohlídkou. Po tomto okamžiku až do projednání zboží může celní účastník měnit návrh, jen pokud jde o druh celního řízení.

#### § 16.

##### Provedení celního řízení.

(1) Celní orgán provede na základě návrhu prohlídku zboží. Celní účastník je povinen podle pokynů celnice připravit zboží k prohlídce, podávat potřebná vysvětlení a strpět odebrání vzorků potřebných pro celní řízení.

(2) Podle výsledku prohlídky a se zřetelem k předloženým dokladům a k podanému vysvětlení celnice rozhodne, zda je propustí do

navrženého oběhu, za jakých podmínek a pro koho (projedná zboží)

(3) Jakmile budou splněny podmínky rozhodnutí, propustí celnice zboží do navrženého oběhu, a to zpravidla tím, že vydá doklad o provedeném celním řízení.

(4) Rozhodnutí o propuštění zboží k vývozu (§§ 22 a 23) celnice na návrh celního účastníka zruší, jestliže zboží ještě nevystoupilo do ciziny. Celnice může před tímto rozhodnutím požadovat, aby jí bylo zboží s potřebnými doklady dodáno.

#### § 17.

##### Nedostatek součinnosti celního účastníka.

(1) Nepodá-li celní účastník návrh na celní řízení ve stanovené lhůtě, učiní celnice na jeho náklad a nebezpečí vhodné opatření, aby se zabránilo nedovolenému nakládání se zbožím; zahráná může z úřední povinnosti uložit zboží v celním skladu.

(2) Není-li návrh úplný nebo není-li řádně doložen nebo nepředloží-li celní účastník ve stanovené lhůtě potřebné doklady nebo nepodá-li požadované vysvětlení, celnice návrh odmítne a naloží se zbožím způsobem uvedeným v předcházejícím odstavci.

(3) Nepodá-li celní účastník řádný návrh a potřebné vysvětlení ani do dalších 3 dnů, podléhá-li zboží rychlé zkáze, jinak do dalších 30 dnů, po uplynutí lhůty zmíněné v odstavci 1, po případě v odstavci 2, celní správa prodá zboží podle předpisů o dražbách mimo exekuci. Celní správa může tyto řízení a třicetidenní lhůty prodloužit nebo zkrátit. Z výtěžku dražby se uhradí především dražební náklady, pak náklady spojené s úschovou, dále clo a dávky, po případě celní náhrada (§ 30). Zbytek výtěžku se vyplatí tomu, kdo prokáže, že byl celním účastníkem; nepřihlásí-li se oprávněný do roka po prodeji zboží, připadne tento zbytek státu.

(4) Celní správa může stejným způsobem prodat i projednané zboží, nebudou-li ve stanovené lhůtě splněny podmínky pro jeho propuštění. S výtěžkem naloží celní správa podle ustanovení odstavce 3.

#### § 18.

##### Osoby oprávněné a zavázané z projednání zboží.

(1) Celním projednáním zboží vznikají, pokud není jinak stanoveno, oprávnění a závazky celnímu zájemci. Celním zájemcem je ten,

pro koho celnice propustí zboží do navrženého oběhu. Celní účastník musí osvědčit správnost údajů o osobě celního zájemce obsažených v návrhu.

(2) Celní účastník odpovídá za splnění závazků vzniklých projednáním zboží, dokud neodevzdá celnímu zájemci uvedenému v návrhu na celní řízení doklad o provedeném celním řízení a dokud nevydá celnímu zájemci zboží v těch případech, v nichž vydání zboží přichází v úvahu.

(3) Celní správa může se souhlasem dotčených osob povolit, aby třetí osoba převzala zcela nebo zčásti oprávnění a závazky vzniklé projednáním zboží.

(4) Celní správa může též dát souhlas, aby se jí někdo zaručil za splnění závazků vzniklých projednáním zboží; rukojmí je zavázán stejně jako ten, za koho se zaručil. Celní správa může od rukojmího požadovat splnění závazků, i když neupomenula hlavního dlužníka.

Oddíl druhý.

### Druhy celního řízení.

#### § 19.

#### Úvodní ustanovení.

(1) Dovážené zboží se propustí buď do volného nebo do záznamního oběhu v tuzemsku; dokud se tak nestane, zboží se poukazuje nebo uskládňuje.

(2) Vyvážené zboží se propustí do volného nebo do záznamního oběhu v cizině. Zboží prodané k vývozu jinou než pohraniční celnicí se k výstupu do ciziny poukazuje; může být též uskládováno v celním skladě.

(3) Provážené zboží se poukazuje nebo uskládňuje.

(4) Zboží, které má být přepraveno přes cizí státní území, se zpravidla poukazuje.

(5) Zboží propuštěné do záznamního oběhu, zboží poukázané, zboží uskládnuté a zboží propuštěné k vývozu, které ještě nevystoupilo do ciziny, podléhá celní kontrole a celnímu řízení. Ministr zahraničního obchodu stanoví, v kterých případech podléhá celní kontrole i zboží propuštěné do volného oběhu.

### I. Dovozy.

#### § 20.

#### Záznamní oběh v tuzemsku.

(1) Do záznamního oběhu v tuzemsku se propustí zboží dovážené s podmínkou, že bude

ve stanovené lhůtě vyvezeno zpět do ciziny. Celní správa může povolit, aby bylo vyvezeno ve změněném stavu.

(2) Ministr zahraničního obchodu stanoví, k jakým účelům lze zboží do záznamního oběhu dovážet.

(3) V dovozu zaznamenané zboží může být ponecháno v tuzemsku jen po propuštění do volného oběhu v tuzemsku.

#### § 21.

#### Volný oběh v tuzemsku.

Do volného oběhu v tuzemsku se propustí zboží, které má zůstat v tuzemsku. Se zbožím propuštěným do volného oběhu v tuzemsku může být s hlediska tohoto zákona, není-li jinak stanoveno, volně nakládáno.

### II. Vývoz.

#### § 22.

#### Záznamní oběh v cizině.

(1) Do záznamního oběhu v cizině se propustí zboží vyvážené s podmínkou, že bude ve stanovené lhůtě dovezeno zpět. Celní správa může povolit, aby bylo dovezeno zpět ve změněném stavu.

(2) Ministr zahraničního obchodu stanoví, k jakým účelům lze zboží do záznamního oběhu vyvážet.

(3) Ve vývozu zaznamenané zboží může být ponecháno v cizině jen po propuštění do volného oběhu v cizině.

#### § 23.

#### Volný oběh v cizině.

Do volného oběhu v cizině se propustí zboží, které má zůstat v cizině. Jakmile takové zboží vystoupilo do ciziny, může jím být s hlediska tohoto zákona, není-li jinak stanoveno, volně nakládáno.

### III. Pomocné druhy celního řízení.

#### § 24.

#### Poukazování.

(1) Celnice poukazuje zboží, jestliže zboží má být dopraveno pod celní kontrolou k jiné celnici k dalšímu celnímu řízení.

(2) Celní zájemce je povinen dodat zboží celnici, které bylo zboží poukázáno, ve stanovené lhůtě, v nezměněném stavu a s neporušenou celní závěrou.

(3) Jestliže dopravní podnik odevzdá jako celní zájemce poukázané zboží dalšímu dopravnímu podniku k dopravě, přechází povinnost uvedená v předcházejícím odstavci na každý další dopravní podnik.

### § 25.

#### U s k l a d ě n í.

(1) Celnice projedná zboží k uložení v celním skladišti, jestliže to celní účastník navrhuje.

(2) Celní zájemce je povinen se starat, aby zboží uložené ve skladišti bylo udržováno v dobrém a nezměněném stavu. Se souhlasem celní správy je oprávněn se zbožím též jinak účelně nakládat.

(3) Provozovatel celního skladiště je povinen řádně uschovávat zboží a nesmí podnikat nic, čím by se změnil jeho stav.

(4) Celní správa může výjimečně povolit, aby zboží bylo projednáno k uskladnění za obdobných podmínek i na jiném místě než v celním skladišti.

(5) Celní správa stanoví podmínky pro provozování celního skladiště a způsob, jakým je možno nakládat se zbožím v provozním skladišti dopravních podniků.

### § 26.

#### P o t v r z e n í v ý s t u p u.

(1) Výstup projednaného zboží dopravovaného do ciziny potvrzuje pohraniční celnice bez návrhu, jestliže celní účastník předloží potřebné doklady.

(2) Výstup poštovních zásilek prokáže pošta podle svých předpisů.

## D Í L T R E T Í

### Všeobecná oprávnění celní správy a povinnosti vůči celní správě.

#### I. Celní kontrola.

### § 27.

Orgány celní správy jsou oprávněny zejména:

- mit pod přímým dohledem nebo dát pod celní závěru zboží dopravované mezi hranicemi a pohraniční celnici, zboží uskladněné a poukazované, zboží zaznamenané a zboží projednané k vývozu,
- dát pod přímý dohled podniky, jimž byla povolena celní úleva,
- přesvědčit se, zda není se zbožím [písm. a)] nakládáno nedovoleným způsobem,

d) namízet do záznamů a dokladů výrobních, obchodních a dopravních podniků, týkajících se zboží podléhajícího celní kontrole a vstupovat do místností a prostorů těchto podniků a do prostorů, v nichž je zboží podléhající celní kontrole.

e) přesvědčit se, zda dopravní podnik plní své povinnosti vůči celní správě a zda jeho zařízení, určená nebo používaná k dopravě nebo k úschově zboží podléhajícího celní kontrole, vyhovují celním předpisům.

f) v celním pohraničním pásmu a v území určeném podle předpisů o ochraně státních hranic zastavovat osoby a prohlížet jejich zavazadla, zastavovat silniční vozidla a plavidla, prohlížet je, jakož i jejich náklad a průvodní listiny.

### § 28.

(1) Jestliže zboží uniklo nebo se vyhnulo celní kontrole nebo jestliže se naložilo se zbožím nedovoleným způsobem, je celní správa oprávněná zboží stíhat a bez ohledu na práva třetích osob je zadržet, aby se zajistilo další řízení, zejména vyměření a vybrání celní náhrady.

(2) Pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, nemůže celní správa zadržovat zboží osobě, která při jeho nabytí nevěděla a ani z okolností nemohla poznat, že jde o zboží uniklé celní kontrole.

### II. Zvláštní povinnosti orgánů a podniků veřejné dopravy.

### § 29.

(1) Orgány a podniky veřejné dopravy upraví jízdní řády tak, aby celnice měly dostatek času pro provedení celního řízení.

(2) Orgány a podniky veřejné dopravy opatří místnosti potřebné pro výkon celní služby. Ministři zahraničního obchodu, železnic a dopravy stanoví, za jakých podmínek budou přepravováni celní zaměstnanci při výkonu služby.

### III. Celní náhrada.

### § 30.

(1) Kdo odejme zboží celní kontrole, ačkoli ví, že jde o zboží takové kontrole podléhající, nebo kdo nedodrží povinnosti uložené mu tímto zákonem nebo povinnosti, týkající se nakládání se zbožím, uložené mu v celním řízení, je povinen zaplatit celní správě celní náhradu.

(2) Základem pro vyměření celní náhrady je clo a cena zboží.

(3) Celní náhrada se vyměří podle stavu a předpisů, kdy zboží bylo posledně před vznikem povinnosti k náhradě projednáno, a neprošlo-li celním řízením, podle stavu a předpisů, kdy zboží bylo dopraveno přes hranici.

(4) Celní správa může požadovat celní náhradu až do plné výše základu.

(5) Povinnost k celní náhradě se nedotýká povinnosti zaplatit clo, bude-li zboží projednáno do volného oběhu.

### § 31.

Pro celní náhradu vázne na zboží podléhajícím celní kontrole zákonné zástavní právo, dokud je má u sebe celní správa nebo osoba povinná k náhradě nebo nabyvatel zboží, jemuž může být zboží podle § 28 zadrženo.

### § 32.

U zboží poukázaného, propuštěného do známého oběhu, uskladněného a u zboží projednaného k vývozu může celní správa požadovat jistotu za případnou celní náhradu.

### § 33.

(1) Právo státu vyměřit a vymáhat celní náhradu se promlčuje ve třech letech.

(2) Promlčecí doba počíná prvním dnem roku, který následuje po roce, v němž nastala skutečnost zakládající povinnost k celní náhradě. Opatření směřující k vyměření nebo k vymáhání celní náhrady, pokud bylo sděleno osobě povinné k náhradě, má za následek, že prvním dnem příštího roku počíná nová promlčecí doba.

### § 34.

Ustanovení o prominutí (§ 48) a vymáhání cla (§ 47) a o promlčení nároku na vrácení cla (§ 49) platí obdobně pro prominutí a vymáhání celní náhrady a pro promlčení nároku na vrácení celní náhrady (jistoty za celní náhradu).

## HLAVA ČTVRTÁ

### O c l e.

#### Clo a jeho druhy.

### § 35.

(1) Clo se vybírá ze zboží dováženého (dovozní clo) a ze zboží vyváženého (vývozní clo)

(2) Předmět, základ a výši cla stanoví celní sazebník, který vydá vláda nařízením.

(3) Celní sazebník doplňují a vykládají vysvětlivky, které vydá ministr zahraničního obchodu.

(4) Ministr zahraničního obchodu může povolit, aby smluvní clo bylo vybíráno i ze zboží pocházejícího ze států, s nimiž nebyla uzavřena obchodní smlouva obsahující ustanovení o nakládání se zbožím v oboru celním.

### § 36.

(1) Dovoznímu clu podléhá zásadně všechno dovezené zboží, s výjimkou zboží, jež je v celním sazebníku nebo v mezinárodní smlouvě výslovně označeno za zboží prosté cla.

(2) Vyvážené zboží podléhá vývoznímu clu, jen pokud celní sazebník výslovně clo stanoví, jinak je vývozního cla prosto.

### § 37.

#### O d v e t n á c l a.

Ministr zahraničního obchodu může z důvodu hospodářské odvety stanovit pro přechodnou dobu na zboží ze státu, který se v oboru výměny zboží dopouští diskriminace, přírážky k celním sazbám, po případě zavést zvláštní clo ze zboží, které podle celního sazebníku clu nepodléhá.

### § 38.

Celní osvobození a upuštění od vybrání cla při zpětném dovozu nebo vývozu zboží.

Ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády stanoví, které zboží a za jakých podmínek je osvobozeno od cla a ve kterých případech může být clo vráceno nebo upuštěno od jeho vybrání při zpětném dovozu nebo vývozu zboží.

### § 39.

Celní pohledávka a celní dluh.

Nárok státu na clo (celní pohledávka) a tomu odpovídající povinnost zaplatit clo (celní dluh) vznikají:

- a) při dovozu projednáním zboží podléhajícího dovoznímu clu do volného oběhu v tuzemsku;
- b) při vývozu projednáním zboží podléhajícího vývoznímu clu do volného oběhu v cizině.

## § 40.

Splatnost celní pohledávky.

(1) Celní pohledávka je splatná ihned po projednání zboží. Bylo-li však zboží projednáno podmíněně beze cla nebo za snížené clo, jsou clo, po případě rozdíl cla splatné, jakmile bylo zmařeno splnění podmínky, s níž se zboží projednálo.

(2) Ministr zahraničního obchodu stanoví v dohodě s ministrem financí způsob placení celního dluhu, po případě úlevy v jeho placení, a kdy se požadují úroky a úroky z prodlení.

(3) Zboží může být propuštěno do volného oběhu teprve po zaplacení celního dluhu. Celní správa může povolit výjimku.

## § 41.

Vyměření cla.

(1) Clo se vyměří podle stavu zboží a podle předpisů platných v okamžiku podání návrhu na projednání zboží do volného oběhu (§§ 21 a 23). Projedná-li se do volného oběhu v tuzemsku zboží ze záznamního oběhu v tuzemsku anebo projedná-li se do volného oběhu v cizině zboží ze záznamního oběhu v cizině, vyměří se clo podle stavu zboží a podle předpisů platných v okamžiku, kdy byl podán návrh na projednání do záznamního oběhu.

(2) Clo se vyměruje podle měřítek celního sazebníku (cena, váha, počet kusů atd.). Ministr zahraničního obchodu může stanovit, že celnice sama určí cenu zboží, které podléhá clu podle ceny, a že předepíše přírážku z vyměřeného cla, nepředloží-li celní účastník průkaz o skutečné ceně zboží.

(3) Ministr zahraničního obchodu stanoví, jak se projednávají obaly, v nichž je zboží.

## § 42.

Celní dlužník.

Celním dlužníkem je celní zájemce (§ 18 odst. 1), pro kterého bylo zboží projednáno do volného oběhu, nebo ten, kdo převzal celní dluh (§ 18 odst. 3).

## § 43.

Odpovědnost a ručení  
za zaplacení cla.

(1) Pro celní pohledávku vážne na zboží zákonné zástavní právo, dokud celní správa nebo celní účastník nebo celní dlužník má zboží u sebe.

(2) Za celní dluh odpovídá podle § 18 odst. 2 celní účastník a za celní dluh ručí stejně jako celní dlužník ten, kdo se za celní dluh zaručil (§ 18 odst. 4).

## § 44.

Zánik celního dluhu.

Celní dluh zaniká:

- a) zaplacením,
- b) uplynutím doby,
- c) prominutím.

## § 45.

Uplynutí doby.

Právo státu dodatečně vyměřit clo zaniká uplynutím 6 měsíců po splatnosti celní pohledávky. To platí obdobně o právu celní správy opravit nesprávné vyměření cla.

Vymáhání.

## § 46.

Právo státu vymáhat celní pohledávku se promlčuje do roka po její splatnosti. Opatření směřující k vymáhání celní pohledávky má za následek běh nové promlčecí doby, jakmile bylo sděleno osobě povinné k placení.

## § 47.

Celní pohledávky vymáhají národní výbory; pro vymáhání platí obdobně předpisy o vymáhání daní.

## § 48.

Prominutí.

Ministerstvo zahraničního obchodu a orgány jím zmocněné mohou zcela nebo zčásti prominout celní dluh, jestliže vybrání cla by vedlo k tvrdostem.

## § 49.

Promlčení nároku na vrácení  
cla.

Nárok na vrácení cla celní správou se promlčuje do roka po vzniku nároku. Uplatnění nároku vůči celní správě má za následek běh nové promlčecí doby.

## HLAVA PÁTÁ

Náhradní dávka za daň z obrátu.

## § 50.

(1) Místo daně z obrátu ze zboží dováženého z ciziny bez prostřednictví podniku zřízeného

nebo určeného pro provozování zahraničního obchodu se může vybírat, vyžadují-li to důležité zájmy, náhradní dávka.

(2) Ministr zahraničního obchodu v dohodě s ministrem financí stanoví, v kterých případech se náhradní dávka vybírá, z jakého základu a v jaké výši.

(3) Jinak platí o náhradní dávce přiměřeně ustanovení o cle.

## HLAVA ŠESTÁ

### Ustanovení společná a závěrečná.

#### § 51.

Zvláštní předpisy stanoví, ve kterých případech vybírá celní správa správní poplatky.

#### § 52.

O řízení před orgány celní správy platí obdobně předpisy o řízení před národními výbory, pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak.

#### § 53.

### Mezinárodní smlouvy.

Obsahuje-li mezinárodní smlouva ustanovení odchylné od tohoto zákona nebo od předpisů podle něho vydaných, platí toto ustanovení smluvní.

#### § 54.

### Zmocnění.

Ministr zahraničního obchodu se zmocňuje, aby v dohodě se zúčastněnými členy vlády vydal k provedení tohoto zákona nařízení, po případě i jiné předpisy. Ministr zahraničního obchodu může též stejným způsobem:

- a) vydat celní řády o řízení při dopravě zboží a stanovit v nich odchylky s ohledem na způsob dopravy,
- b) vydat předpisy o právně závazném výkladu sazební příslušnosti zboží a o výši táry,
- c) měnit dosavadní a stanovit další oprávnění celní správy a celních orgánů,
- d) podle potřeby zříditi celní pohraniční pásmo a stanovit pro styk obyvatelstva tohoto pásma s obyvatelstvem obdobného pásma sousedního státu potřebné odchylky (pohraniční styk).

#### § 55.

(1) Zrušují se všechny předpisy, pokud odporují tomuto zákonu, zejména celní zákon č. 114/1927 Sb., zákon č. 92/1948 Sb., o úpravě celního sazebníku v době přechodné, a zákon č. 145/1950 Sb., o upravování vysvětlivek k celnímu sazebníku, vládní nařízení č. 168/1927 Sb., jímž se provádí celní zákon, a vládní nařízení č. 27/1952 Sb., o organizaci celní správy.

(2) Dokud nebudou vydány nový celní sazebník a vysvětlivky k celnímu sazebníku, zůstávají dosavadní celní sazebník a vysvětlivky k celnímu sazebníku v platnosti.

#### § 56.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem, který stanoví nařízením ministr zahraničního obchodu; provede jej ministr zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. John v. r.

Široký v. r.

Dvořák v. r.